

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — Ft. Félévre . . . 9 kor. — Ft.
 Negyedévre. 3 kor. — Ft. Negyedévre 4 kor. 50 Ft.

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Gazdasági kérdések.

Csoválatos és érthetetlen jelensége az a magyar közéletnek, hogy annyi hasznos tanulság s annyi tanulságos tapasztalás után csak most, csak a legutóbbi időben kezdjük belátni, hogy az ország sorsának intézésében a fő-fő súlyt a gazdasági szempontokra kell vetni. Kezdjük belátni, mondom, mert a nemzetgazdasági kérdések még mindig nem foglalják el közéletünk körkerülgésében azt a domináló szerepet, amelyet létfontartó fontosságuknál betölteni hivatalva vannak.

Még mindig sokat beszélünk és szónokolunk more patrio, ősi hagyomány szerint mindenféle politikai kérdésekről; de még mindig nagyon keveset tanulunk, országunk gazdasági helyzetének kellő megértésére és hazánk fennállásának gazdasági biztosítása érdekében. Mert kétségtelen és elvitázhatatlan igazság, hogy a jövő nagy népharca gazdasági téren fog eldőlni s csak az a kérdés, amelytől országok élete és halála függ, hogy mely nép készül el

kellő fegyverzettel, melyik szereli föl magát helytálló erővel a jövő nagy küzdelmére.

Magyarországon egy egész történelmi mult szörnyű mulasztásait kell pótolni a gazdasági erők felszerelése tekintetében. Állami életünk annyira fejlődött, hogy évi szükségletünk meghaladja a fél-milliárdot. Ezt az összeget pusztán mezőgazdasági munkával, végső konzekvenciában a béresek munkájával előteremteni nem lehet. S a mellett mindennemű szükség gyors kielégítést követel: a tisztviselők, akik nyomasztó helyzetben vannak; a kultúra, amely fejlődik; a szociális tekintet, amelynek elhanyagolásából romboló veszedelem származhatik. — De honnan vegyük a szükséges erőt, miből fedezzük a föltornyosuló szükségletet?

Üzleti élet nincs, forgalom nincs, kereskedelem nincs, pedig ezek azok az eszközök, amelyek révén a nyugoti nemzetek nagyra és hatalmasra nőttek. Ha valami baj van a világ pénzpiacán, az nálunk mindig igen erősen és igen károsan érezhető, mert nincs

gazdasági önállásunk, mert erőnk nem gyökerezik erős gazdasági élet talajában. Minden nemzetközi rázkódásra meginog lábunk alatt a föld. Most is, hogy bankválság van Németországban, börze-baj New-Yorkban s pestis fenyeget Törökországban, e sajtáságos okokból olyan válság van a mi piacunkon, mintha valami súlyos katasztrófa ért volna bennünket. Ha az ember a fő-fő pénzkapacitásainkat kérdezi, azt hallja, hogy országunk gazdasági helyzete kétségbeesítő.

Ipar és kereskedelem nélkül lehetetlen existálnunk nemcsak államiságunk tekintetében, hanem társadalmilag is. Hogyan neveljük a jövő nemzedéket, milyen pályára tereljük fiainkat? A bűnök zsufolva vannak, a szellemi proletáriátus nőttön-nő. Produktív pálya pedig alig van fejlett ipar és kereskedelem nélkül. Ezeknek külső organizációját is csak most fejleszti ki teljessé a kereskedelmi miniszter; de hol van a belső organizáció, a kereteknek tartalommal, eleven élettel való betöltése? Ezt a föladatot csak a

A tészta.

Tréfás történet.

Lakatos ur nagyon szerette a szöszt, Mariskát és mindenáron el akarta venni. Lakatos ur azonban csak egyszerű segédtanító volt s így képzelt, hogy korántsem a bőség szarujából ömlött alá a jövedelme. Eppen ezért a szöszt Mariskának az édesapja, ki maga is gondokkal küszködő, szegény hivatalnok ember volt, kétkedve szokta rázogtatni a fejét, amikor arról volt szó, hogy jó volna már kitűzni az esküvő napját.

— Jó, jó, kedves gyermekeim, de talán mégis csak jobb volna megvárni, amíg tanítói választanak meg. A mai fizetésed olyan csekély, hogy ugyancsak jó gazdaságnak kell lennie Mariskának, ha nem akartok koplalni a nagy szerelem mellett.

A leány meg Lakatos ur szerelmes pillantást váltottak egymással, mialatt ez utóbbi olvadozó hangon suitogta:

— Oh, kedves apa, megéltünk mi, ha kell, kenyere és vize is; ugy szeretjük egymást.

Mariska, a szöszt menyasszony, érzelmes mosollyal bölintott erre a mondásra s szeliden tetteszté hozzá:

— Ha Bélának (igy hívták a keresztnévén Lakatos urat) jó lesz a száraz kenyér, — én, papa, óh, én urasan megélek belőle!

Szólt, és miközben hizelegve simult az apjához, nyugodkodva mondta:

— Hát . . . a jövő hónapban . . . megtartjuk az esküvőt?

Az öreg ránézett.

— Jól van, gyerekek, — felelte kis gondolkodás után, — ha csakugyan annyira szeretitek egymást, hogy ha kell, száraz kenyéren is boldogok lesztek: nem bánom, tűszük ki az esküvőt.

Ugy is történt; az esküvő már a következő hónapban végbement és Lakatos ur ifjú, szöszt feleségével, mint egy pár szerelmes gerlicze, boldogan turbékolva élte a mézesheketet új otthonukban, egy csinos egyszobás lakásban, — valahol az álló-ut végén.

Semmi egyenlenség sem volt köztük

és a legszebb egyetértésben éltek egymással olyananyira, hogy bárki megirigyelhetne volna őket.

Történt azonban, hogy a hónap vége felé a fiatal menyecske az a kellemetlen meglepetés érte, hogy egy szép reggelen észreveszi, hogy többet találtak költeni, mint a mennyit az ő szerény körülményeikhez mérten megengedhetek volna maguknak, hogy elköltsenek; szóval rájött, hogy ha ezentul is olyan életmódot folytatnak, aminőt eddig, okvetlenül megbillen a mérleg s elsején majd nem tudják kifizetni sem a mészározt, sem a fűszerkereskedőt, sem a tejes asszonyt és akkor, Teremtő Atyám, mi lesz! Jó gazdaságnak létretehetésé után elhatározta, hogy — igenis — hogy máától fogva takarékosabb lesz és ha tetszik, ha nem tetszik, ösőbb fogjuk húzni magunkat.

— Eddig — számította magában — mindig három tál ételt készítettem ebédre, levest, főzeléket hússal és sültöt, vagy tésztát; nos, máától fogva csak kótfélét fogok főzni.

És nem is főzött aznap, csak levest és főzeléket egy kis hússal.

nemzet egyetemes akarata, csak az egyetemes munkának és törekvésnek e térre irányoló ereje oldhatja meg.

De fájdalom, a nemzet még nem ébredt teljes tudatára a gazdasági kérdések mindent fölmúló fontosságának s ily fölébredés nélkül nincs tudatos és célirányos törekvés abban az irányban, hogy keressük és megragadjuk a megfelelő módokat, gazdasági érdekeink istápolása és megóvása érdekében.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara az utóbbi időben két nevezetes határozatot hozott. Az egyik az, hogy megsürgeti újra a budapesti kereskedelmi kikötő építését. A másik meg az, hogy állást foglal a vámközösség fenntartása mellett. Amily helyes az egyik, olyan érthetetlen a másik. Budapestet a dunai kikötő révén kereskedelmi gócponttá tenni a Nyugat és Kelet között: egyik fő-fő érdeke gazdasági életünknek. Viszont azonban kétségtelen az, hogy magyar ipar létezésének és megerősödésének életföltétele: az önálló vámterület, a mely lehetővé tenné, hogy megfelelő vámtételekkel védjük a mi ipari termékeinket. — Már most hogyan lehetséges az, hogy egy iparkamara olyan határozatot hozzon, amely ellentétben van iparunk és iparosaink életföltételével?

Ennek nincs más magyarázata, csak az, hogy nálunk még

Lakatos ur jóízűen bekanalozta a levest, még jobb ízűen elfogyasztotta a főzeléket, meg rajta a húst. Aztán, mikor már ezzel is készen volt, letette maga elé a kezt, meg a villát és várt.

Felésege, a ki eddigelé még nem mondta meg, hogy mától fogva csak kétféle étel kerül asztalra, most szelíden megszólalt: — Nincs más, édes Béla. Vége van az ebédnek.

Lakatos ur ránézett.

— Hát a tészta?

— Ott röpül, — mondta az asszony nevetve, miközben kedves arcát felfújva, öklöskéjével rácsapott, mintha elpukkasztotta volna (gyermeknek szokás így mutatni, ha valami eltűnt.) — Fuccsa! Nem telik többre édes Béla.

Aztán megszeppenve pillantott az urára, ahogy az szárazon egy „egészségedre“ tette oda, bosszuean kirugta maga alól székét.

Már a vőlegények „száraz kenyéren és vizen“ is boldogok, de a férjeknek, kedves olvasóm, már tészta is kell, különben a nagy szerelem mellett éhen maradnak.

Zsoldos László.

mindig nincs kellő érzés a gazdasági érdekek jelentősége és fontossága iránt, még az érdekelt felekben sem. Ez sajnálatos tanulság, amelyet újra meg újra szem elé kell tartani. — Jövőre, hisszük, hogy nálunk is úgy lesz, mint mindenütt a világon, hogy minden más elenyészik a gazdasági kérdések mellett, amelyek helyes és okos megoldásától függ a népek ereje és hatalma.

POLITIKAI HIREK.

Az egyenes adók reformja. Lukács László pénzügyminiszter nagy munkálaton dolgozik jelenleg. Az egyenes adók reformját vette tervbe s ezzel kapcsolatosan a f. l. adó revízióját is meg akarja ejteni és ennek sikeres foganatosíthatása céljából már előzetesen kellő tájékozást akar azon körülményről, melyek a jelenlegi adóztatásnál észlelhető aránytalanságot okozták, másrészt pedig azon gazdasági, közlekedési, értékesítési és egyéb közgazdasági viszonyokról, melyek a kataszteri tiszta jövedelemről vonatkoznak, illetőleg arra nézve befolyással bírnak. E végből előtanulmányok végzését és a megfelelő adatok beszerzését határozta el a miniszter s ennek eszközésével az egyes városokban több embert bizott meg.

Kellemetlen meglepetés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Jóízűeket nevetnek mostanában a budai oldal egyik ministeriumában egy fiatal fogalmazó kellemetlen tévedése fölött, akit igen jól ismernek abban a körökben, ahol mulatni szoktak. A különben szorgalmas fogalmazó a napokban nem jelent meg hivatalában és helyette a következő tartalmú levél érkezett a főnökhöz, aki ministeri tanácsosi rangban vezetí osztályát:

Aranyos Blankám!

Délfelé értem jövök. Együtt leszünk újra a kedves Margitazigetén, mely még visszahangzik multkori találkánk emlékeitől.

Ezerszer csókol

Névaláírás.

Körülbelül ugyanezen időtájt az a szőke mignone, aki Blanka névre hallgat, a következő levelet kapta:

Méltóságos Tanácsos ur!

Szíves elnézést kérek azért, hogy ma nem jelenhetek meg a hivatalban. Szegény nagynéném, akit évek óta kegyetlen betegség gyötör, ma nehéz operációnak veti magát alá és rokoni kötelességemnek tartom, hogy eme nehéz percekben körülöttem legyek.

Kiváló tisztelettel

(névaláírás).

A találka mindazonáltal megtörtént,

mert az aranyszőke Blanka mindjárt megértette a tévedést, melyen a ministeri tanácsos ur is jót nevetett.

VIDÉK.

Vizbefult huszár. A Nagyváradon állomásozó 2-ik honvéd huszárezred több legénye lovakat usztatott tegnap déltájban a vasuti átjárónál a Körösön. Mig a legények egy része lovakon járta a mélyebb vizet, addig több huszár a partnál fürdött. Egyszerre csak az egyik huszár, Király József a derékig érő vízben hirtelen a levegőbe kapott kezével és összerogyott. Társai azonnal odaugrottak hozzá és kivitték őt a partra. A deli legénynek ekkor azonban már vége volt. Szívszélütés érte a vízben és megölte. A holttestet a helyi csapatkórházba szállították, honnét holnap fogják eltemetni. Király József, aki már második esztendeje szolgált a katonaságot, most ősszel szabadulóban volt. Az aradmegyei Csegdön lakó szüleit értesítette a parancsnokság a szomorú esetről.

Öngyilkos katona. Nyiregyházáról írja lapunk tudósítója, hogy Bíró István közhuszár, aki Pokorny Dénes őrnagy ordináncza volt, tegnap virradóra a padláson felakasztotta magát. Októberben már szabadságra ment volna s még csak nem is sejtik, hogy mi vihette a végzetes lépésre a különben igen csinos és vigkedélyű katonát. Máté-Szalkán lakó szülei egyetlen fiukat siratják benne.

Megmérgezett család.

— Saját tudósítóaktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt a felvidéki Zarkócz községben, ahol — mint nekünk írják — tegnapelőtt egy szegény munkáscsalád mérgezésnek esett áldozatul. A község és a környékbeli községek alatt elterülő erdőségekben nagy mennyiségben elszaporodtak a vaddisznók, melyek éjjelenként kijárnak az erdőből és a lakosok burgonyatermését pusztítják. Zarkócz község lakosai úgy akarták a kártékony állatokat elpusztítani, hogy a burgonyafödékek előtt kukoriczalisztból készült keveréket raktak le s abba strichin mérget tettek, hogy a vaddisznók a kukoriczakeveréket felfalják s a belekevert méregtől elpusztuljanak.

Hétfőn délután Zatkanyik Ádám zarkóczyi lakos kiment az erdőbe gombát szedni. Ez alkalommal az egyik bokor aljában egy őzet talált, amely még vonaglott. Zatkanyik nem sokat gondolkodott, hanem fogta a kését és azzal kieresztette a vonagló állat vérére s amint besötétedett, hazavitte az őzet, ennek a husából főztek még aznap este vacsorát Zatkanyikéknál, melyet a hat tagból álló család jóízűen fogyasztott el. Tegnap reggel Zatkanyikot és családtagjait halva találták a lakosokon. Az előhívott orvos megállapította,

hogy az egész család mérgezésnek esett áldozatul s az előtalált őzmaradékból megállapított az is, hogy az őz husa volt megmérgező, ami csak onnan származhatott, hogy a megmérgezett állat a kített kukoricza keverékből evett.

Az előjáróság nyomban intézkedett a mérgezett kukoriczakeverék meg-lévő részeinek felszedése iránt s egy-uttal a törvényszéknek bejelentette az esetet azok följelentésével, akik a ke-veréket készítették és kirakták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Papp Béla védője Debreczenben.** Bökény Gergely a gödényházi bíró felesége és családjának többi tagjaival szerepelt abban a bűnperben, amely tegnap a debreczeni ítélő-tábla felelbiteli tanácsát foglalkoztatta. Bonyolódott ez az ügy, amelyben a gödényházi legmódosabb családtagjai magánokirat hamisítás vétségével és közokirat hamisítás büntetvével vannak vádolva. A vád tárgyát az képezi, hogy egy adásvételi szerződést, amely szerint egyik rokonuk egy szegénysoreu kis keresztleányának ajándékozta potom árért az ő ingatlanait, kézhez kerítették és oltápták, örökléskor a leltárt meghamisították és a kis leányt ki-játszották, úgy, hogy az mitsem kapott. A tábla tegnap hosszadalmosan, négy órán keresztül tárgyalta az ügyet dr. *Nasády* Iván elnöklote mellett. A Bökény Gergely és felesége védelmére dr. *Kelemen* Samu ügyvéd jelent meg Szatmárról. Lapunk egyik számában jeleztük, hogy Papp Béla védője ezen tárgyalásra Debreczenbe jön és nagy közönség jelent meg a tábla tanácsstermében, hogy a hírneves ügyvédet megismerje. A szatmári törvényszék az összes vádlottat felmentette. Dr. *Igyártó* Sándor főügyész erős indokokat, érveket hozott fel és fenntartotta a vádat, míg dr. *Kelemen* tartalmas védbeszédében az első bíróság ítéletének helyességét bizonyította. A tábla nem hozott ítéletet, hanem elrendelte az összes vádlottak megidőzését és csak azok meghallgatása után fog újabb tárgyaláson érdemleges határozatot hozni.

§ **Koritovszky barátja.** (Fővárosi tudósítónktól.) Ösödnapja, hogy az öngyilkossá lett Koritovszky lovag barátja: gróf Potoczky Henrik az ügyészség fogházában ül. — A fiatal grófot tudvalevőleg család miatt tartóztatták le, egy villa vásárlása alkalmából. Potoczky azzal védekezik, hogy ő csak eszköz volt kalandor barátja kezében, aki a család elkövetésénél a nevét fölhasználta. Az utolsó időkben ugyanis Koritovszky a maga neve alatt, mely nagyon is hírhedt volt már, nem tudta széllhámos üzleteit lebonyolítani s azért volt szüksége „gróf” Potockyra. Könnyebben boldogult, ha egy grófot tudott szerepeltetni. Beszéli, hogy a lengyel lovag inasát, Stoll Rudolfot is csak azért tartotta, hogy benne legalább egy hamis tanuja mindig legyen. Stollnak ebben az ügyben is jutott szerepe. Hűséges segítőtársa volt

még Koritovszkynak az a szép fiatal leány is, aki előbb orfeumi énekesnő volt s a kivel legutóbb együtt élt. Ennek a szereplése azonban csak akkor kezdődött, ha valamely széllhámos stikli rosszul ütött ki és Koritovszkyt letartóztatták. Ilyenkor sorra járt a szép nő mindenkit s ha csak lehetett, lovagját „kikörnyörögte” a börtönből. Gróf Potoczkyval szemben a vizsgálóbíró megerősítvén a rendőrségnek előzetes letartóztatást kimondó határozatát, az ellen a védője, dr. Klein Rezső ügyvéd ma felfolyamodott a törvényszékhez. — A fölfolyamodás azon az alapon kéri a gróf szabadlábra helyezését, hogy büntetendő cselekmény jogilag meg nem állapítható. Fölfolyamodása dolgában a törvényszék két-három nap múlva fog dönteni.

Lefokozott főhadnagy.

— **A zombori dráma vége.** —

(Saját tudósítónktól.)

A szegedi honvédkerületi hadbírótság lefokozásra és három hónapi elzárásra ítélte Hettessy Gábor honvéd főhadnagyot, aki az elmúlt évben Zomborban mulatás közben kardot rántott Kanyó Jenő vármegyei alszámvévőre s *levágta annak a fülét.* Színházi előadásról jött ki együtt a két ember és mulatni mentek. Végig járták a város összes mulatóhelyeit s végül betértek a Korzó kávéházba. Itt esett meg a szerencsétlen összekocczanás, amely az alszámvévőnek halálát okozta, a főhadnagynak pedig karrierjét szegte. Hajnal felé az alszámvévő haza akart menni, de a főhadnagy utját állta. Majd mikor Kanyó minden áron távozni akart, a hadnagy kardot rántott, feléje sujtott a barátjának s a fülét levágta.

A megsejtett ember ekkor revolvert ragadott s kereste a főhadnagyot, aki azonban elmenekült. Az alszámvévőt ekkor a kávéház pénztárosnője egy tükör elé vezette. Az elkeseredett, ittas ember, amint megpillantotta magát, annyira felindult, hogy előrántotta revolverét és mielőtt megakadályozhatták volna, agyonlőtte magát.

Hettessy főhadnagyon nem régiben hajtották végre a szegedi hadbírótság ítéletét. Beszállították a katonai fogházba, ahol elvették a kardját s attiljáról levették a főhadnagyi aranyosillagot.

SZÍNHÁZ.

Vidéki színészet — vidéki igazgatók. Jelenleg három nagy vidéki város: Arad, Szeged s Debreczen irt ki pályázatot a színházára. Hogy a nagy vidéki városokban a színház mint üzlet sem tartozik a rosszak közé, annak bizonyossága az a versenygés, ami e színházakért megindult. Aradon valószínűleg Zilay Gyula, a nemzeti színház tagja lesz az igazgató. Erős ellenfele Komjáthy János, a debreczeni direktor. A szegedi színház a Makós lesz, mert Krecsányi tudvalevőleg visszatér Te-

mesvárra. A debreczeni színház kérdése még függőben van. A sok kombináció közül nem érdektelen megemlíteni, hogy állítólag a kassai színház egy tagja is pályázni fog a debreczeni színházért.

Amit az erdő mesél. Géczy István népszínművének előadói rendkívül szorgalmasan készülnek az előadásra. A népszínmű énekesnő szerepkörét *Bacsony* Erzsike tölti be, aki a darab legnagyobb szerepét játssza. Az előadást augusztus 4-én tartják meg.

A Kormos-ügyhöz.

Ujabb adatok.

Egy hírlaptudósító fölkereste Plósz Sándor igazságügyminisztert, aki Kormos Adolf kuriai bíró ügyéről a következőket mondotta:

Addig, míg a hivatalos akták nincsenek előttem, valóban nem szívesen nyilatkozom a dologról. De annyit mégis már most kijelenthetek, hogy a Kormos Adolf kuriai bíró nyugdíjazása nincsen a Szelleügygel kapcsolatban. Más miatt kellett őt nyugdíjaznunk és akkor, amikor a nyugdíjazás iránt fölterjesztés történt, a Szelle esetről egyáltalán nem voltam értesülve. A hivatalos vizsgálatot különben Kormos ellen elrendeltem és e tekintetben szigorú utasítást adtam. Arról mindenki meg lehet győződve, hogy minden irányban teljesen korrektül fogok eljárni. Elismerem, hogy szomorú eset, de hát a kuriának egyik tagjáról van szó, hiszem és remélem, hogy ez a szóban forgó, bizonyára kellemetlen, de teljesen egyéni incidens a kuriára semmiféle árnyat vetni nem fog és nem szabad, hogy vessen. Bármi legyen a vizsgálat eredménye, a kuria nimbusza intakte fog kikerülni belőle, minthogy egy incidens semmiféle testületre homályt nem vethet.

A Győri Hírlap írja, hogy Kormos Adolf azonos a náluk szerepelt Koch Adolf bíróval, akinek kuriai bírónak történt kinevezése annak idején ott nagy feltűnést keltett.

Kormos újabb nyilatkozata.

— **Távirat.** —

Budapest, július 17. Kormos Adolf kuriai bírót ma újból felkereste egy újságíró, aki előtt Kormos az igazságügyminiszter fentebb reprodukált nyilatkozatára adott felvilágosítást.

— A miniszter nyilatkozata —
ugymond Kormos — nem a Szelle, de más ügy miatt kellett engem nyugdíjaznia, *arra vonatkozik, hogy napokkal előbb felszólítottak, mikép szílt anyagi viszonyaim miatt vonuljak vissza.*

Ezzel szemben a *Hazánk* című fővárosi estilap megírja, hogy az igazságügyminiszter által említett más ügy *korántsem a szílt viszonyok miatti visszavonulás, hanem a Szelle-ügyhöz teljesen hasonló másik ügy.* Ez az ügy korábban kipattant. Egy uri nő járt ugyanis az igazság-

ügyminiszternél, akinek ügye volt a kurián. *Ez az urinő bepanaszolta Kormos Adolf kuria bíró s be is mutatott neki egy Kormos által aláírt ötszáz forintos váltót.*

ÜTDONSÁGOK.

*** Ottó főherceg fia Debreczenben.** Károly Ferencz József főherceg, Ottó főherceg fia, gróf Vallis huszárőrnagy társaságában ma délután Debreczenbe érkezik. A feltűnően szép, mintegy tizenégy éves főherceg a Budapest felől délután 3 óra 36 perczkor érkező vonattal jön városunkba.

*** Teljes tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma délelőtt teljes ülést tart, amelyen a közgyűlés tárgyait készíti elő.

*** Dr. Simonffy Béla állapota.** Egy hét előtt hírt adtunk arról, hogy a nagybeteg Simonffy Béla kir. ügyész neje és atyja Simonffy Imre kir. tan. polgármester a neuheimi fürdőbe kísérték. Azóta az első értesítés tegnap jött Debreczenbe a beteg kir. ügyész állapotáról, amely már is örvendetes javulást helyez kilátásba. A levegőváltás és a neuheimi fürdő jótékony hatással vannak a beteg állapotára s remélhető, hogy az ottani — mindenestre hosszabb tartózkodás — nem lesz eredménytelen s meg hozza az óhajtott teljes javulást. Simonffy Imre kir. tan. polgármester még néhány napot szándékozik a neuheimi fürdőben tölteni beteg fia mellett s ha a javulás örvendetes jele fokozódni fog, rövidesen visszatér Debreczenbe s újra átveszi hivatalának vezetését. Simonffy Imre kir. tan. polgármester hosszabb időre terjedő szabadságát csak a jövő hónap közepe táján kezdi meg.

*** Tanítótestületi közgyűlés.** A debreczeni ev. reform. tanítótestület héten szombaton délelőtt 10 órakor a tanítói Otthonban gyűlést tart, a melyre ez uton hívja meg tagtársait Káposztás Imre testületi elnök.

*** Hivatlan vendég.** Tegnap délután különös vendéget talált Dr. Uy Kálmán a lakásán. Mikor szobájába belépett, meglepetve látta, hogy egy elzúllott kinézésű alak ugyancsak érlekdik azon, hogy a szomszéd szobába vezető ajtót felfeszítse. Azonnal zajt csapott s az előhívott rendőrrel elfogatta a gyanus alakot. A rendőrség előit tagadta az ipse, hogy ő betörést akart volna elkövetni, hanem azt állította, hogy ő kérogetés végett akart bejutni a másik szobába, mert az előszobában nem talált senkit. A gyanus férfinál lelt munkakönyvből furesa dolgokat olvasott ki a rendőrség, melyet érdemesnek tartunk arra, hogy nyilvánosságra hozzuk. Ezt a munkakönyvet az Aradi Ipartestület állította ki, melyben szószerint a következők vannak:

Szám: 7159. Született: Klatau, megye: Klatau, ország: magyar. Ilyen nevű község vagy megye, Magyarországon nem létezik. Arra vagyunk hát kíváncsiak, honnan vette az Aradi Ipartestület, hogy Magyarországon ilyen helység létezik. Vagy talán az Aradi Ipartestület igentisztelt tisztviselője még a földrajz legelemibb részével sincs tisztában?

*** A város kegydíja.** Nagy Sándor városi díjnak immár képtelen a további szolgálatra s kegydíjért folyamodott a nemes városhoz. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság július elsejétől számitólag ötszáz korona évi kegydíjat javasol a nyugalomba vonult napdíjasnak.

*** Szerencsétlenség a vaggongyárban.** Sok szerencsétlenség történt már a Debreczenben pár év óta fennálló gépjavitó műhelytelepen. Több száz munkás keresi ott a zakatoló gépek halmaza mellett kenyerét s rendkívül éberséget és óvatosságot kell tanusítaniok, hogy valami baj ne történjék velük, mert a vashalmaz világában egy pillanatnyi figyelmetlenség a legborzasztóbb szerencsétlenség okozója lehet. Keszler Mihálynál is ez okozta a bajt. A gyalu gép mellett dolgozott. Csak egy pillanatra nézett félre, a következő pillanatban a gép már jobb karját leszakította. A szerencsétlenül járt munkásnak társai siettek a segítségére, akik hordágyon vitték be ápolásra a kózkórházba. Keszler Mihály feleségét óvatosan értesítették arról a végzetes szerencsétlenségről, amely a kenyérkereső munkást kezétől fosztotta meg.

*** Tűz vigyázatlanságból.** Szabó József újföldi tanyáján tegnap éjjel tűz ütött ki és két kazal szénáját elpusztította. Szabó József a tanyán dolgozó munkások ellen gyujtogatásért tett feljelentést a rendőrséghez. A megejtett vizsgálat során kiderült, hogy a tűz véletlenségből, a dohányzó munkások vigyázatlanságából eredt és így gyujtogatásról szó sem lehet.

*** A rendőrőrsparancsnokok, rendőrök és hajduk.** A debreczeni rendőrőrsparancsnokok, közrendőrök és hajduk külön-külön intéztek kórvényt a városi tanácshoz, hogy szerény fizetésükön javítson valamit, mert a drágasági viszonyok mellett alig képesek kijönni belőlük. A tanács véleményt kért a jog- és pénzügyi bizottságtól, amely tegnap délutáni ülésében beható eszmecserre tárgyává tette a kérelmeket. Végre aztán abban állapodott meg, hogy a rendőrőrsparancsnokok fizetésjavítását évenként 120 koronával javasolja, ellenben sem a közrendőrök, sem a hajduk fizetésjavítását nem tartja teljesíthetőnek a házipénztár jelenlegi helyzete miatt.

*** Felvétel a községi kötelékbe.** Dorsch Hugó István azért folyamodott a városi tanácshoz, hogy a községi kötelékbe való felvételt engedélyezze. A tanács által

véleményezésre felhívott jog és pénzügyi bizottság javasolja, hogy kétszáz korona ellenében a város helyezze kilátásba a kötelékbe való felvételt.

*** Pajkosságból szerencsétlenség.** A Szoboszló-fel vezető smpármentén játszott Körössi Sándor tizenkét éves gyermek, akinek édes atyja ezen a vonalon pályáor. Az órház előtt egy pályakocsi állott, megrakva építési anyagokkal. A gyermek e körül ütötte fel tanyáját s a kocsi árnyékában meghúzódva játszott az előtte fekvő kavicsokkal. Mikor ezt is megunt, neki feküdt s a pályakocsit kezdte tolni; a megindult kocsi alá pedig kavicsot rakott. A vakmerő játék vége az lett, hogy a gyermek keze a kerék alá került és a nagy kerék a gyermek kezefejét teljesen összezúzta. Velőtrázó sikoltására szülei ijedten rohantak a gyermekhez, aki a fájdalomtól csakhamar elaléltan terült el előttük. Első segélyben a vasuti pályatorvos részesítette a kis fiut, később pedig az orvos tanácsára beszállították a kózkórházba.

*** Az állomásfőnök ajánlata.** Boozán Elemér állomásfőnök a küleő vásártóren lévő házát megvételtre ajánlotta a városnak, mivel ugy a ház, mint a telek alkalmas lenne elemi iskola czéljaira. A város jog és pénzügyi bizottsága tegnap tárgyalta ezen ajánlatot s elvileg nem kifogásolta a házvételt. Előbb azonban óhajtanódnak tartaná, hogy az elemi iskolák rendezésére kiküldött bizottság mondjon véleményt arra nézve, hogy a jelzett helyen czélzserűnek találja-e az elemi iskolák rendezése alkalmasból az iskola berendezést és alkalmasnak találja-e a teleket ilyen czélra.

*** Mi lesz a Bika szállodával?** Több rendbeli fontos körülmény hozta felszínre most ezt a kérdést. Egyrésztől Ábrahám László tiszfőgyész javaslata, hogy a Bika szálloda bérleti ügyében idejekorán gondoskodjék a város, másrésztől az a nagyszabású átalakítási tervzet, amelyet a főmérnöki hivatal dolgozott ki. Olvasóink jól ismerik ezt a tervet. Ötszáznyolcvanezer korona költség kellene hozzá, hogy megvalósulhasson s a városnak legyen egy modern, nagyszabású, a vidéki városok szállodái között páratlanul álló szállodája. Hogy azonban ez a terv megvalósulhasson, véleményt kellett benne mondani a jog- és pénzügyi bizottságnak, a tanácsnak és a közgyűlésnek. Az első már határozott tegnap délután Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt tartott ülésében. Elfogadta és elfogadásra ajánlja a főmérnöki hivatal tervzetét, hogy az 580 ezer korona költséggel a Bika szálloda újra átalakítassék, egyuttal azonban mivel a szálloda bérletére nézve a pályázatot is idejekorán ki kell hirdetni s megtörténhetik az, hogy a tervzetet nem szavazza meg a közgyűlés, javasolja a bizottság, hogy a pályázati hirdetmény a jelenlegi Bika szállodára a nagyerdei fürdő vendéglő

vel s feltételeesen az új Bika szállodára is kiirassék. Adjanak be a pályázók ajánlatot arra nézve, hogy a terv szerinti modern szállodáért milyen bért lennének hajlandók fizetni s ha a város az ajánlatokban megtalálja számítását, három év alatt úgy is átalakíthatja a Bika szállodát. Most még a városi tanács és a jövő héten majd a közgyűlés döntenek a kétségtelenül fontos kérdésben.

* **A mit lát, visz.** Farkas Sára elzülött csavargónő be-bekocog ide is, oda is s a hol nem ügyelnek rá, a keze ügyében levő, könnyen elvihető tárgyat rendszeren ellopja. Számítalan ilyen apró tolvajlást követett már el, míg végre tegnap tetten érték. Müller Sándor Széchenyi-utcai lakos házába tért be s hogy nem látott senkit az udvaron, becsaladt az istállóba és onnan egy pekrócot akart elvinni. A kapu alatt azonban elcsipték s átadták a közeli rendőrnek, a ki a központra kísérte.

* **A pallagi vasut ügye** tegnap a város jog- és pénzügyi bizottsága elé került. A bizottság — nagyon helyesen — arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a vasutat közgazdasági érdekből is ki kell építeni s ezt az építést a városnak elő kell segíteni. A bizottság ezért is javasolja, hogy az építést elősegítő városi hozzájárulást évekre osztott nyolcezer koronás részletekkel adja meg a város.

* **Nincs pénz.** Az erdőmesteri hivatal négyezer korona erejéig póthitel kért erdőnevelési célokra. Fedezet nincs rá, hát a jog- és pénzügyi bizottság nem javasolja, hogy megszavazza a közgyűlés.

* **Dalverseny Debreczenben.** A tiszavidéki dalosszövetség augusztus 24-én és 25-én Debreczenben tartja meg nagygyűlését, dalárünnepélyét és dalversenyét, erre az ünnepélyre a szövetséghez tartozó dalegyletek mind Debreczenbe jönnek s a házigazdai szerepet a városi dalegylet fogja játszani. A dalegylet az ünnepélyességek rendezéséhez segélyért fordult a város hatóságához s kilencszáz korona városi hozzájárulást kért a felmerülő költségekhez. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésében azonban úgy vélekedett, hogy a sok oldalról megterhelt várostól elég lesz erre a célra kevesebb is és azt javasolja a tanácsnak, hogy négyszáz koronát adjon a dalegyletnek.

* **Meglopott napszámos.** Blegye Flórián mármárosi oláh napszámos bejött Debreczenbe, hogy itt ügyes-bajos dolgát elvégezze. Estefele fáradtan dőlt le az Árpád-téren a többi napszámosok között, hogy nyugalomra hajtsa fejét. Csakhamar mély álomba merült s nem vette észre, mikor Székely Gyula, egykor jobb napokat élt, most zülött csavargó, a feje alól ellopta az ő kevés kis holmiját. Másnapra kelve, a többi napszámos, akiknek Székely a fehérneműket megvételre kínálta, utba igazította s ezen az alapon a rendőrségnek sikerült a

tetteit elfogni, tőle a még meylevő fehérneműket elkobozni és az oláh napszámosnak visszaadni. Blegye Flórián, hogy elloptott tárgyai megkerültek, nem kívánta Székely megbüntetését és így szabadon bocsájtották.

* **Megszökött betörő.** Nánássy Lajos vaskereskedő üzletét hétfőn virradóra ki akarták rabolni. A betörési kísérlet tettesének kinyomozásával a rendőrség Dobos rendőrbiztost bizta meg, aki a megejtett nyomozás során megállapította, hogy a tettes egy véső és egy vékony vasrud segélyével akart az üzletbe hatolni. Az ajtó zárját stkerült is neki feltörni, de már az ajtót belülről tartó keresztvasakat nem tudta eltávolítani. Dobos nyomára jött annak is, hogy a betörést egy Sass Vizslóczy József nevű rovott multu csavargó követte el, aki időközben neszét vette, hogy a rendőrség keresi, még idejekorán megugrott a városról. Országos köröztetését a rendőrség elrendelte.

* **A katonai előfogatok.** Debreczen városa megkeresést kapott Hevesvármegye közönségétől. Ebben pártolását kéri annak a feliratnak, amelyet a katonai előfogatok eltörlése ügyében a képviselőházhoz intézett. Ez a rendszer — ugymond — a Bach korszakból maradt fenn s nem a mai korba való. Ugyanezen a véleményen volt a tegnap üléselő jog- és pénzügyi bizottság, amely egyhangulag hozott határozatával javasolja, hogy a Debreczen törvényhatósága támogassa a képviselőház előtt a Hevesmegye feliratát.

* **A tisztí lovaregylet versenye Debreczenben.** Ottó főherceg csász. és kir. altábornagy, mint a tisztí lovaregylet védnöke, arról értesítette a Debreczenben állomásozó Vilmos huszárezredet, hogy a lovaregylet idei versenyét Debreczenben szeretné megtartatni. — A Vilmos huszárezred örömmel fogadta az értesítést s hogy a verseny sikerét mindenképen biztosítsa, széleskörű előkészületeket tesz. Megkereste Debreczen város tanácsát is, hogy a verseny értékét és sikerét emelje egy városi díjjal, aminővel Sopron, ahol a lovaregylet versenyeit rendezni szokta, minden évben emelni szokta. Tegnap tárgyalta ezt a megkeresést a város jog- és pénzügyi bizottsága s midőn örömmel vette tudomásul, hogy Ottó főherceg ő fensége Debreczent jelölte ki a nevezetes verseny helyéül, örömmel járult ahhoz is, hogy a Vilmos huszárezred kérelme teljesüljön s javasolja a városi tanácsnak, hogy a tisztí lovaregylet versenyére kétezzer koronás díjat szavazzon meg.

* **Fülönösített csirkefogó.** Stiber János napszámos egyik társával elhatározta, hogy estére fényes lakomát fognak rendezni. A menu egyik pompás fogását a csirke pacsenye képezte. Az, hogy a lakomához pénz is szükséges, amivel éppen nem rendelkeznek, a legcsekélyebb gondot sem okozta nekik. Már mindent összeszerestek, csak még a csirke hiányzott. — A közeli

mezőre lakása körül láttak elég innyökrovaló falatot, csak érte kellett menni és elhozni. El is mentek, de vesziükre, mert Öry András mezőre rajtuk ütött épp akkor, mikor Stiber József a csirke nyakát tekerte ki. Stibert azonnal le is fűlte, de a másik elugrott. Öry behozta a csirketolvajt a városba s átadta a rendőrségnek.

* **A honvédzenekar hangversenye.** A budapesti honvédzenekar pöntekeken Debreczenbe érkezik, másnap a honvédtisztek ünnepélyén és táncestélyén működik. Vasárnap délelőtt 11 órakor azonban a Bika szálló disztermében nagy vonós zenekarral, hárfakísérettel jótékonycélu hangversenyt tart. A hangverseny műsora a következő: 1. Thomas: „Mignon” nyitány. 2. Delibes: „Coppelia” ballatt zene. 3. Goldmark: „Sába királynője” bevonulási induló. 4. Offenbach: „Hoffmann meséi” Barcarole. 5. Bachó „Magyar Ábránd.” 6. Volstedt: „Zenélő Automaták” tréfás egyveleg. 7. Oelschlegel: „Bölcső dal” hangfestmény. 8. Verdi: nagy ábránd „Aida” operából. Beléptidij: Páholy-jegy 5 korona. Személyjegy 1 korona. Jegyek válthatók: Szent Királyi Tivadar és Békés Lajos urak üzletében. Páholy-jegy előjegyezhető Péterfia laktanya I emelet 28. ajtó. Ugyanitt személy-jegyek is válthatók.

* **A csendőrség behozatala.** A csendőrségnek Debreczen külterületére behozatala ügyével foglalkozott tegnap a város jog- és pénzügyi bizottsága s a tervezetet azon az alapon, ahogy azt tegnapelőtti lapunkban külön cikk keretében ismertettük, elfogadta s a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

* **Rózsa arczenőcs, szepő, májfoltok,** perszenések ellen legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem csíroz, nem avasodik soha. Üdéséget, bájtt kölcsönöz az arcnak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 fillérért kapható Jóna és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 6. sz. Ugyanott mindenféle toilett-csikkék kaphatók.

* **Dr. Brunner Lajos** lakását a Bathányi-utczából a Kossuth-utca 14. sz. házába helyezte át.

TÁVIRATOK

A zágrábi eset.

Budapest, július 17. Zágrábból táviratozzák, hogy Tresztics szerkesztőt, aki miatt Szerkuli Szláva tanítónő agyonlőtte magát, ma letartóztatták. Alapos gyanu merült fel ugyanis, hogy a leány nem öngyilkosság, hanem gyilkosság áldozata.

Fellázadt fegyenczek.

Róma, július 17. A palianói fegyházban az összes rabok fellázadtak s a felügyelőket mind lefogták. Egy felügyelőt, aki a raboknak ellenszegült, leütöttek. Ezután a rabok a fegyház

belsejét össze vissza rombolták. Amint a fegyenczlázadás kitört, katonaság közbelépéséért folyamodtak, amely a fegyházat körülfogta, eőt még a háztetőket is megszállotta. Azonban a fegyenczek ellen semmit sem tehettek, mert tartottak attól, hogy a zendülők bosszúból megölik a felügyelőket. A zendülő fegyenczek követelésére elhozták Rómából a börtönügyi bizottságot, amely megígérte, hogy a felpanaszolt rossz étkezést javítani fogja. A vihar erre lecsillapult.

A „Bánffyista“ elnevezés mint sértés.

Budapest, július 17. Érdekes és igen jellemző lovagias ügy merült fel Szabadkán. Dr. Vojnich Gyula szabadkai ügyvéd feljelentést adott be Széll Kálmánhoz a polgármester ellen és e feljelentésében egyebek közt azt írja, hogy négy ellensége van Széll Kálmánnak Szabadkán és ezek között a legnagyobb ifj Vojnich Sándor országgyűlési képviselő, aki „megrögzött Bánffy-ista“. Ifjabb Vojnich Sándor sértőnek találta ezt a ráfogást és — provokáltatta dr. Vojnich Gyulát. Az ügyvéd segédei felük nevében kijelentették, hogy Vojnich Gyula ugyan valóban Bánffy-istának nevezte, de ezzel nem akarta őt egyéni becslésében megsérteni. Ezek után az affért békésen befejezték.

Merénylet.

Páris, július 17. A Havas-ügynökség jelenti Oranból: Mikor Max Regis tegnap a kaszinó felé tartott, egy ember késsel nyakon szurta. A tettest rögtön letartóztatták. Verkedésre került a dolog, amelyben 30 embert letartóztattak, köztük Louis Regist.

A király két szoborajándéka.

Budapest, július 17. A Pázmány és Werbőczy-szobrok, kettő azok közül, melyeket tudvalevőleg a király adományozott a fővárosnak, már megtalálták a végleges helyüket. Ez ugyanis eddig még ingadozott, ma azonban a miniszterelnök értesítette a polgármestert, hogy az említett két szobor elhelyezése ügyében már döntött és pedig ezeket, az eredeti tervtől eltérően, a kigyórtéri két kerteskében helyezik el a Klotild főhercegnő palotái előtt. A szobrok a legutóbb megtartott bizottsági szemlén résztvevő művészek és műértők egybehangzó véleménye alapján és tekintettel továbbá a környezet architektusára és díszes kiképzésére, fehér márványból fognak készülni. A miniszterelnök a leiratában hozzát teszi, hogy ezt a határozatát a király is, akinek előzetesen bejelentette, minden tekintetben jóvá hagyta.

Az osztálysorsjáték húzása.

Budapest, július 17. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 30,000 koronát nyert 40219. — 10,000 koronát nyert 87625. — 5000 koronát nyertek 72175 73337. — 2000 koronát nyertek 9113 27415. — 1000 koronát nyertek 2175

68838 92438. — 500 koronát nyertek 3897 8687 9026 9543 12553 18830 21211 33855 47734 48242 49789 50779 58540 58828 60682 62866 65072 70396 71391 78142 78942 80165 81905 82394 83544 84314 93616 97798 97828. — A többi kihuzott szám 130 koronát nyert.

HIREK.

Ejjeli posta.

× **Robbanási katasztrófa.** (Éjjeli express tudósítás.) Nórából érkezett (Skandinávia) távirat jelenti: Tegnap délután az innen fél mértföldnyire levő Gyttong-főle puskaporgyárban nagy robbanást történt. *Hét épület a levegőbe röpült. Négy ember életét vesztette, öt megsebesült. A szomszéd erdő tüzet fogott.*

× **Diszkvalifikálás Oroszországban.** (Éjjeli express tudósítás.) Furcsa diszkvalifikálás történt a minap Oroszországban a moszkvai ügőverseny alkalmából. Egy verseny győztesét diszkvalifikálták, mert a hajtó az óráját kezében tartva ért a célhoz. Az eset természetesen nagy fölháborodást keltett és a botrány elkerülésére a versenybírók kifizette az első lóra elhelyezett téteket. Az izgatottság annál nagyobb volt és az egész eljárás annál furcsább, mert a másodiknak beérkezett és a diszkvalifikálás folytán elsőnek helyezett fogat hajtója szintén kezében tartotta óráját, még sem diszkvalifikálták.

× **Halálos ítélet.** (Éjjeli express tudósítás.) A prágai esküdtszék tegnap tárgyalta a 26 éves Slavicka Antal, a 25 éves Slavicka Vencel, a 18 éves Slavicka Emil és 56 éves anyjuk bűnpörét, akit bűnrészességgel vádolnak. A Slavicka testvérek atyját 1900-ban egy vasúti töltésen súlyos fejszékkel holtan találták föl. A gyanu családjára irányult és a három testvér vallatásra fogva beismerte, hogy *apjukat anyjuk beleegyezésével meggyilkollák.* Minthogy a meggyilkoltnál több száz forint is volt, a vád rablógyilkosságra szült. Az esküdtszék Slavicka Antalt és Venczelt halálra, a kiskoru Emilt és anyját pedig 15—15 évi súlyos börtönre ítélte.

× **Öngyilkosság dinamittal** (Éjjeli express tudósítás.) Különös módon vett véget életének egy fiatal bányamunkás a krassó-szörénymegyei Valcapájközségben. A boldogtalan ember, kit Tamosu Avramnak hívtak, állandóan szivakodásban élt feleségének a szüleivel, a kik feleségét folyton ellene ingerelték, úgy annyira, hogy az asszony e miatt teljesen elhidegült férjétől s mialatt ez a bányában dolgozott, mással udvaroltatott magának. Tamosut ez annyira dühbe hozta, hogy egy nagy doronggal alaposan elverte feleségét és az anyósát, a ki egy házban lakott velük és védelmére kelt a leányának. — Az após Nyisztor György akkor ért haza, a mikor már a két asszony össze volt verve. Mikor megtudta, hogy mi történt, elment a csendőrökhez, hogy följelentse a vejét. Tamosu,

mialatt az apósa a csendőröknél járt, attól való félelmében, hogy a csendőrök elfogják kisérni, egy dinamit patronra gyújtó zsinórt erősített, a patronot betette a szájába és a zsinór végét meggyújtotta, az így felrobantott patron a boldogtalan ember fejét darabokra szaggatta. Mire az apósa a csendőrökkel megérkezett, a feljelentett vő fej nélkül feküdt a szobában, a többi testrészei is iszonyuan meg voltak csonkítva. Az esetet bejelentették a szolgabírósnak, mely a vizsgálato: megindította.

× **Falkai László hazaszállítása.** Falkai Lászlónak, a sikkesztő pénzeslevél-hordónak Budapestre való szállítása már a legközelebb megtörténik. A washingtoni osztrák-magyar főkonzul július 13-iki kelttel kábel-táviratot küldött Bécsbe az osztrák-magyar külügyminisztériumnak. Ebben a telegramban jelenti, hogy a magyar igazságügyminisztérium már megtett minden intézkedést Falkai hazaszállítására. Kéri a külügyminisztériumot, hogy utasítsa sürgősen a berlini osztrák-magyar nagykövetet, hogy engedelmet szerezzen a postasikkesztónak német területre való átszállítására és pedig Brémától vagy Hamburgtól Oderbergig.

× **Európai automobil-verseny.** (Éjjeli express tudósítás.) A legközelebbi automobil-verseny, mint Párisból jelentik, Páris és Bécs között lesz, tehát még nagyobb távolságon, mint a legutóbb Páris és Berlin között lefolyt verseny. Ezenkívül a párisi automobil-club egy nagy európai automobil-versenyt rendez, melynek résztvevői Franciaországból indulnának el és Svájcban, Olaszországban, Magyarországon, Ausztrián, Németországon és Belgiumon keresztül térnének vissza.

× **A nemesség a német hadseregben.** (Éjjeli express tudósítás.) A legújabb hivatalos kimutatás szerint Németországban 34 olyan ezred van, melynek tisztjei kivétel nélkül nemes emberek, összesen 44 az olyan ezredek száma, ahol polgári származású hadnagy egyáltalában nincsen. A tábornokok, altábornokok és tábornokok mind nemesek, míg a 232 gyalogsági ezredek közül csak 100 a polgári ember; a 63 lovassági ezredek közül pedig csak kettő polgári származású.

× **Rablógyilkosság hamis pénz miatt.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnapelőtt Bresztovácza, mint ottani tudósító írja, egy vidéki ember érkezett, vállán egy szőrtarisznyával. Az idegen betért a községi nagy kocsmába, hol vacsorát és bort rendelt magának. A kocsmában voltak Rozovics Avram és Nikics Sztevó bresztováci lakosok is, kik alaposan szemügyre vették az idegent, majd beszédbe is elegyedtek vele. Elmondta, hogy Torontálmegyébe utazik és még az éjjel folytatni akarja az utját, mert — mint mondá — süngős dolga van. Az idegen, miután megvacsorázott, este 10 óra után utnak indult, távozása előtt azonban egy nagy csomó pénzt vett elő a tarisznyából és egy 10 forintosal fizetett. A sok pénz szegyet ütött Rozovics és Nikics

fojében s amint az idegen eltávozott, ők is utána mentek. Másnap hajnalban az említett idegent agyonverve találták a község határában a kukoriczás foldek között. A nyomban értesített oszondórság csakhamar kiderítette a gyilkosokat Rozovics és Nikics személyében s náluk 195 darab hamisított 10 forintost találtak, melyeket a meggyilkolt idegentől raboltak el. A meggyilkolt ember személyazonossága mindeddig nem volt megállapítható, de valószínűnek tartják, hogy a most felfedezett toleavári pénzhamisítók közé tartozik és hogy hamis pénzt akart forgalomba hozni. A két gyilkost a bűnjelekkel együtt beállították a törvényszékhez.

× **Az orvosok Németországban.** (Éjjeli express tudósítás.) A németországi orvosok a miatt panaszroznak, hogy nem tudnak tisztességesen megélni, mer számuk aránytalanul nő. Az orvosok száma Németországban 1900-ban 27,400 volt, vagyis 100,000 lakosra 51 orvos esett; ezelőtt 20 évvel ugyanannyi lakosra még csak 33 orvos jutott. Az orvosok természetesen azt szeretnék, ha a beteg emberek is oly arányban szaporodnának, mint ők.

× **Az amerikai nagy sztrájk.** (Éjjeli express tudósítás.) New Yorki távirat jelenti, hogy a munkások elvetették a nagy aczél trust ultimátumát. A sztrájkoló aczélmunkások száma mintegy 100,000. A meg egyezést a trust és a munkások között főképp az nehezíti, hogy a trust nem a munkásszövetséggel, hanem közvetlenül a munkásokkal akar tárgyalni.

Felrobbant gőzkazán.

— Saját tudósítónktól. —

Végszetes szerencsétlenség történt hétfő reggel a főbácskai Masurics puszán, hol — mint tudósítónk írja — egy gőzkazán felrobbanása következtében több ember vesztette életét. A szerencsétlen eset részletei a következők: Hétfőn reggel a Masurics puszán folytatni akarták a megkezdett eséplést. A fűtő Palai István, ki előző nap éjjel részegen tért vissza a pusztára, hajnali 2 órakor, az ittaság miatt nem volt képes a géphez állni, ennél fogva az öreg béres, a ki a személyzetet felébresztette, egy béresgyereket küldött ki a géphez, hogy az fűtsön be.

Reggel öt óra előtt kiment a gépész is, hogy a gépet megindítsa. A mint a gőzmértőre nézett az nagyon csekély gőzmenyiséget mutatott, mind ennek daczára a gőz szelepeken erősen jött ki a gőz. A gépész azt hitte, hogy vasárnap a szelepeken babrált valaki és e miatt el vannak romolva, felment a gépre, hogy azokat megigazítsa s egyuttal ráparancsolt a fűtő gyerekekre, hogy erősen tüzeljen, a mit a fiu teljesített is. Mialatt a gépész a gép tetején foglalkozott, egyszerre hatalmas durranás történt és a kazánnak egész elejét és egyik oldalát kivágta a gőz.

A fűtő gyereket és egy Bunford nevű munkást, a kik a kazán előtt álltak, to-

vábbá Simon Antal gépészt és Halász Imre etetőt, a kik a gép tetején dolgoztak, a kiömlött gőz és a széthullott kazánrészek nyomban megölték. Ezeken kívül Kovács Antal, Madrics Jecó és Vancsics Milon munkásokat, a kik a gép közelében állottak a kiömlött forró gőz teljesen összeégette, úgy hogy mind a három a halállal vívódik. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget a gőzmérő-óra bedugulása idézte elő s e miatt nem mutatta a kelő gőz mennyiségét.

CSARNOK.

A talizmán.

— Regény. —

Irta: **Fenyvessy Béla.**

(Folytatás.)

Helénnek végtelenül jól estek ezek az édes szavak. Szólani, felelni nem tudott rájuk. Csak érezte azt a boldogságot, amely szívét, lelkét átjárta.

— Helén, édes — szólott a kapitányhát egyetlen szava sines erre?... Nem válaszol?... Mondja, csak egy szóval, csak egyetlen egygel, nem hiába való ez az én szeretetem.

Helén elpirult, arcát a kapitány vállára rejtette, de azért ajkáról elhangzott a szó.

- Nem!
- Hát remélhetek?
- Igen.
- Szeretni fog?
- Szeretem!...

A kapitány gyöngédon magához ölelte a leányt s homlokára az első édes csókot lehelté oda.

A házmaster kisasszony éppen ebben a pillanatban lépett az előszobába hogy újra megkérdezze, nincs-e valami végeani való? Elszápadt. Mintha csak ábrándjait tiparta volna le ez a jelenet, úgy megdobbant a szíve. Szóhoz nem tudott jutni, csak megállott.

A kapitány feltalálta magát s hogy úgy a házmaster leányát, mint Helént kiszabadítsa elképzelhető zavarokból, megszólalt.

— Ne ijedjen meg Erzsike, sőt, igen örvendünk rajta, hogy tanuja volt ennek a jelenetnek. Legalább most már maga istudni fogja, hogy kit tiszteljen ettől a pillanattól kezdve Helénben.

- Kit, kérdés zavarodottan.
- A menyasszonyomat.

— Igen! E pillanatban jegyeztem el. Erzsike tudta, hogy nem lehet áru-lója érzelmeinek s hogy hirtelen ki kell vágnia magát, nehogy akár a kapitány, akár pedig Helén észre vegyék, hogy sem-mivel sem szerezhetek volna neki nagyobb keserűséget mint ezzel a nyilatkozattal. Csak úgy dedogva mondta.

— Boldogságot kívánok.

Helén a maga egyszerűségében, nemességében, jóságában, szerényen meghuata eddig magát, de mikor a házmaster kisasszony kimondta a jókívánságát, a kezét nyujtotta feléje:

— Köszönöm Erzsike,

— Látja — szólott Erzsike, — milyen jó az Isten. Maga, már Helén minden reményét elvesztette. Hányszor mondta nekem, hogy nem bizik abban, hogy valaha kedvezőbb sorsba jusson és ime. Nem is telt belé néhány hónap sem, beteljesült, amit én olyan sokszor mondtam és hangoztattam: boldog menyasszony lett.

(Folyt. köv.)

Van szerencsém figyelembe hozni, hogy saját tenyésztésű sárga dinnyék legfinomabb fajokban nálam kaphatók. Kilogrammja egy korona. — Kitűnő minőség.

Kiváló tisztelettel:

Paozelt János.

Beocsini portland és román czeмент.

Gipsz.

Aszfalt tető fedő lemez.

Elszigetelő lemez.

Carbolinum.

Kátrány.

John-féle

szabad kémény toldók

és az építkezésbe vágó összes cikkek legolcsóbban kaphatók

LUKÁCS VILMOSNÁL

Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz czimzett gyógyszer-tárában, Debreczenben.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Füstös szemü. Sürgős levele van o lap kiadóhivatalában. Vegye át és válaszoljon mielőbb Csacsogó szöke embernek.

Kitünő életnagyságu arcképeket festek bármely fénykép után, úgy kréta, pasztel és olajban a legjutányosabb árk mellett. Nagy József festő és rajzoló. Piacz-u. 17.

Egy kis féderes stráf kocsi megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Akácdfa oszlopok való 5-6 méteres megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Lakodalmak és estélyek-nél a szervirozást elvállalom. 200 személyig teljes szerviz és főhőrneműek, felszolgálat is eszközölök. Külön Koser-edény Krausz főrabbi által lebélyegezve. Debreczen, Gottlieb Herman, Hatvan-utca 60.

Rizling bor vidékünk leghibesebb bora Buday Gyula úr szentgyörgy ábrányi és székelyhídi szőlőnagybirtokos termelése, literenként 40 krért kapható Váray József kereskedésében, városi új bérházban. Ugyanitt kaphatók Buday-féle érmelléki összes régi fajborok.

Igyunk ebesi ártezi hűtő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piacz-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

A főterem két udvari szoba elő szoba, éls kamra, konyha, vízvezeték aug. 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Tört arany, ezüst, ékszereket régi pénzeket legmagasabb árban vásárolok vagy becsérélek, Kónya László óras Kossuth-tóza 2.

Katona keztyük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Szabók figyelmébe. Ajánlom dúsán berendezett szabókellék raktáromat magyar német és szürszabók részére Mandel Kornél piac-utca Frohner épület.

Őszi baraczk piros, 100 drb. 2 frt. 100 drb. nagyobb 3 frt. 100 drb. legnagyobb óriás 5 frt. kajszin baraczk 100 drb. 1 frt. 100 drb. legnagyobb 2 frt. Cukor dirnye 1 kiló 60 kr. Váray József kereskedésében. Városi bérház.

Seprű, hazai gyártmányu ruha-, haj- és fogkefék, mindennemű háztartás kefeárk gyári raktára Márton Gyula férfi és női divattüzetében, Bika szálloda mellett.

Dégenfeld-tér (Kenyér-piacz.) 8. sz. ház olcsóért eladó. Vendéglőnek, üzletnek kitünő hely. Tulajdonos Timár-u. 17. lakik.

Egy jó családból való fiu fűszer üzletben tanulónak felvétetik. Czim: a kiadóhivatalban.

Bor árjegyzék

SZABÓ KÁLMÁN és TESTVEREI Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepén termelt természetes ó-borokról.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali 80 fillér.
Rizling 92 "
Vörös asztali, 98-ról 80 "
Nagy Burgundi siller 80 "

palaczkokért 16 fillér betét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debreczen, Tisza-palota, valamint

Geréby Fülöp utódai, Bán László, Czeglédy és Polgár, Félegyházi János, Fritsch Károly, Parti Ferencz, Tóth Kálmán, Váray József fő zerkeroskedő uraknál.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRENYEK ET, önműködő fagyaltgépeket. Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket. Tükrözött

Kerti golyókat, sodrony borítókat és szabadalmazott

legujabb befűző üvegeket a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75

Biederman házbán

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től

kiadó.

Horváth András

SZOBA- ÉS TEMPLOM-FESTŐ.

DEBRECZEN, Piacz-utca 21. sz. a.

(a Tisza palota átellenében)

Elvállal mindenféle **szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szőszékek aranyozását a legművésziessébb kivitelben.**

Minden gőzmozgonyra alkalmas önműködő szalmaetető, cséplőkhöz való **vizfecskendők,** legjobb mintájú **kutszivattyúk,**

kitünő szerkezetű **borsajtók,** **szőlőzuzók** és **szemelőrosták,**

első kézből igen jutányosan kaphatók a

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság” gyártelepén:

Póterfia végén, a hadházi-utczában (Közvetítők nem díjaztatnak.)

Ifj. Pájer József

DEBRECZEN, FŐPIACZ.

Ajánlja dúsán berendezett üveg, porcellán, lámpa s konyhaeszközök nagy raktárát.

A tavaszi idényre: Jégszekrényeket, kerti üveggolyókat, fagyaltgépeket, hűtőket, cziprelemes festett dézsákat, vízkannákat, vedreket, széllámpákat.

Berndorf alpacca és chinaezüst evőeszközöket. eredeti gyári áron, 20 évi jótállás mellett.

Vendéglői és kávéházi berendezéseket, minden ahhoz való kellékeket, pontos méret. eredeti gyári árakkal.

Függő-, szalon-és álló-lámpáim, mind villany égőkkel kipróbálva, eredeti gyári áron.

Az alant sorolt cikkeket a kitüntetett árakkal még folyton szolgálhatom u. m.

1 drb. csiszolt borosp. sz. diszszel	6 kr.	1 drb. majolka oszonnakés	10 kr.
1 " " vizesp. " "	8 "	1 pár feketekávécs. fajenge	15 "
1 " " vizesp. cs. " "	12 "	1 drb. 6 sz. karsbadi k. k.	17 drb. 3 frt 50 "
1 " " vizesp. " " "	16 "	1 " " " t. k. " " 4 "	— "
1 " " borosil. sz. " "	40 "	1 " " " m. k. tálcz.	3 " 50 "
1 " " vizesü. " " "	52 "	1 " " " a. k. arany.	6 " 50 "
1 " " borosü. cs. " "	60 "	1 " " " diszes	12 " 50 "
1 " " vizesü. " " "	75 "	1 " " " hálószoza ampel diszes	3 " 50 "
1 " " füvegtányér	5 "		

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek, menyasszonyi kelengye bevásárlásnál esomagolást nem számítok, uton törtéhető károkat megtérítek.

IFJ. PÁJER JÓZSEF, Debreczen, főpiacz.